

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

4160/25/פ

הצעת חוק הדחת נציג ציבור התומך במאבק מזוין נגד מדינת ישראל (תיקוני חקיקה),
התשפ"ד–2024

תיקון חוק הרשויות 1. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה–1965¹, במקום סעיף 39א
המקומיות (בחירות) יבוא :

"מניעת השתתפות 39א. (א) רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות
רשימת מועמדים לרשויות המקומיות לפי חוק זה ולא יהיה אדם
ומועמד מועמד בבחירות למועצה, אם יש במטרותיה או
במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לרבות
בהתבטאויותיו, לפי הענין, במפורש או במשתמע,
אחד מאלה :

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל
כמדינה יהודית ודמוקרטית ;

(2) הסתה לגזענות ;

(3) תמיכה במאבק מזוין, של מדינת
אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל.

(ב) לעניין סעיף זה, יראו מועמד ששהה במדינת
אויב שלא כדין בשבע השנים שקדמו למועד הגשת
רשימת המועמדים כמי שיש במעשיו משום תמיכה
במאבק מזוין נגד מדינת ישראל, כל עוד לא הוכיח
אחרת."

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.

תיקון חוק הרשויות.2
המקומיות (בחירת
ראש הרשות וסגניו
וכהונתם)

בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה –
1975², אחרי סעיף 15א1 יבוא :

"סייג לבחירת 2א15. (א) מועצה לא תבחר סגן ראש רשות אם יש
סגנים לראש הרשות במעשיו, לרבות בהתבטאויותיו, במפורש או
במשתמע, תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב
או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל.

(ב) בחרה מועצה סגן ראש רשות בניגוד
להוראות סעיף קטן (א), ראשי שר הפנים לבטל את
הבחירה לאחר שנתן לראש הרשות למועצה
ולמועמד הנבחר הזדמנות להשמיע את
טענותיהם."

תיקון פקודת העיריות
3. בפקודת העיריות³ –

(1) בסעיף 24א(א), אחרי "למדינת ישראל" יבוא "כמדינה יהודית
ודמוקרטית";

(2) אחרי סעיף 121 יבוא :

"הדחת חבר מועצה 121א. (א) המועצה רשאית, ברוב של ארבע חמישיות
מחבריה, להחליט להפסיק את כהונתו של חבר
מועצה אם קבעה שהתקיים בו, לאחר היבחרה של
אותה מועצה, האמור בסעיף 39א(2) או (3) לחוק
הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה–1965.

(ב) החלטה כאמור בסעיף קטן (א) תתקבל לפי
הצעה של שלושה רבעים מחברי המועצה, מתוכם
10 אחוזים לפחות חברי מועצה בסיעות שאינן
בקואליציה.

(ג) מי שחברותו במועצה הופסקה לפי סעיף
קטן (א), מקומו יתפנה כעבור 14 ימים מיום
החלטת המועצה, ואולם בתקופה שמהחלטת

² ס"ח התשל"ה, עמ' 211.
³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

המועצה ועד יום הפסקת הכהונה הוא לא יהיה רשאי להשתתף בישיבות המועצה אלא לשם הצבעה בלבד.

(ד) החלטת המועצה להפסיק את כהונתו של חבר המועצה טעונה אישור בית המשפט העליון.

(ה) סעיף זה לא יחול בשנה שבה נערכות בחירות למועצה.

(ו) פרטים לעניין הגשת הבקשה והדיון בה במועצה ובבית המשפט העליון ייקבעו על ידי השר ושר המשפטים בתקנות באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת."

תיקון פקודת המועצות המקומיות 4. בפקודת המועצות המקומיות⁴, בסעיף 34א, אחרי "אספקת מים," יבוא "סעיף 121א."

דברי הסבר

חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן – החוק), קובע מתי רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לרשויות המקומיות. עם זאת, ולהבדיל מחוק-יסוד: הכנסת, אין בחוק זה התייחסות למניעת התמודדות של מועמד שפועל כנגד מדינת ישראל. לפיכך, מוצע לתקן את החוק כך שכללים החלים על נבחר ציבור בכנסת יחולו גם על נבחרים ברשויות המקומיות.

בנוסף, מוצע להעניק לשר הפנים סמכות להדיח חבר מועצה שעובר על אותם תנאים שהיו מונעים ממנו להיבחר. בדומה לתיקון מספר 44 לחוק יסוד: הכנסת, המוכר כ"חוק ההדחה", שמאפשר הליך הדחה לחברי כנסת שפועלים נגד מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, מוצע לאפשר לשר הפנים להדיח חבר מועצה שפועל כך. העובדה שזמן כהונתם של חברי המועצה הוא ממושך וקבוע, מחייבת מתן סמכות כאמור לשר הפנים כדי למנוע מצב שבו נבחר ציבור בשלטון המקומי מנצלים את מעמדם וסמכותם כדי לפעול נגד מדינת ישראל.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/5954/20), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/1025/22), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת עודד פורר (פ/1770/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מתן כהנא וקבוצת חברי הכנסת (פ/47/24), על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/3389/24) ועל ידי חברי הכנסת ינון אזולאי ומשה ארבל (פ/1812/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי (פ/230/25), על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/233/25) ועל ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1519/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' בטבת התשפ"ד (01.01.2024)

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.